

МОДЕЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ІТАЛІЇ

Мошковська О. А., д-р екон. наук, професор, Гуцик С. Я., бакалавр, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

В умовах сьогодення Італія має досить значний досвід впровадження і застосування загальноєвропейських вимог до бухгалтерського обліку і звітності. Його вивчення є вкрай важливим через приналежність країни до Європейського Союзу, який є основним партнером України. Слід зазначити, що в Італії поглиблено трактується впровадження директив ЄС від 1957 р. З набуття чинності в 1974 р. були внесені певні зміни на законодавчому рівні, стосовно зовнішнього аудиту для різноманітних акціонерних компаній, що представлені на біржі в Італії. Спочатку було сформовано аудиторські, а потім і бухгалтерські стандарти, що розробляли декілька організацій незалежно одна від одної. Таке розгалуження значно ускладнювало роботу бухгалтерів, і в 1982 р. НККБ зробили вибір на користь стандартів, запропонованих Національною радою докторів комерції. В той час документи, що були підготовлені даною організацією стали національними стандартами ведення бухгалтерського обліку. В процесі створення було прийнято до уваги не лише теоретичні напрацювання, а і найкращі зразки бухгалтерської практики, зокрема на національному і міжнародному рівнях, також в роботі використовувались Директиви ЄС. В умовах сьогодення було опубліковано 23 національні облікові стандарти, а також 21 аудиторський стандарт. Їх значна частина переглядається відповідно до чинного законодавства, та існуючих міжнародних стандартів [1].

В Італії також було створено професійний орган, а саме – Національну раду фахівців комерції і бухгалтерів, що видає певні стандарти бухгалтерської справи, які відрізняються досить широким і загальним підходом. Дані стандарти визнаються Комісією валютних бірж і застосовуються в зареєстрованих на цих біржах компаніях. Разом зі вступом до Європейського Союзу Італія ввела у власне законодавство загальноєвропейські вимоги до бухгалтерського обліку і звітності. Власне річна звітність італійських компаній може містити у власному складі: бухгалтерський баланс, звіт про прибутки і збитки, пояснювальну записку, операційні звіти (про поточну діяльність), звіт внутрішніх аудиторів, звіт про рух капіталу, а також звіт про рух грошових коштів. До цього списку окремим можуть також вносити звіт президента компанії, доповідь ради директорів і аудиторський висновок. Проте лише перші 5 з даного списку є обов'язковими для подання всіма без винятку [2].

Разом з цим в бухгалтерському обліку Італії обов'язковим є надання аудиторського висновку для деяких категорій компаній, зокрема: фінансових, страхових, медійних. Компанії, акції яких можуть котируватись на біржах, повинні оприлюднювати, окрім підсумкового річного звіту – звіти за півріччя. Слід зазначити, що загальний контроль над діяльністю бухгалтерів і аудиторів в Італії може здійснюватись Міністерством юстиції [3].

На практиці можливість займатись бухгалтерським обліком в Італії, є лише в осіб, що мають певні професійні звання (бухгалтера, доктора комерції). Різницею між ними є сам процес здобуття посади і етапи навчання на ній. Самі ж бухгалтери не мають права займатись іншими видами діяльності, наприклад, такими як податковий консалт і аудит. Аудитори в свою чергу не можуть займатись бухгалтерською практикою.

Всі існуючі дані в звітності італійських компаній наводяться на початок і кінець існуючого періоду, Баланс представляється в звичайній горизонтальній формі зліва – «актив», справа – «пасив». Принцип угруповання статей – за їх економічним змістом. В основі оцінки статей звітності існує принцип собівартості.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності створені для того, щоб уніфікувати правила ведення бухгалтерського обліку та подачі фінансової звітності. Ведення обліку за цими стандартами дозволяє спростити сприйняття звітності нерезидентами та за необхідності залучати іноземні інвестиції. Також це дуже спрощує процес створення консолідованої фінансової звітності. Після прийняття зобов'язань ЄС компанії Італії, що знаходились у лістингу, почали випробовувати використання МСФЗ, так, подавалася фінансова звітність за підсумками 2004 р. це забезпечувало однорідність фінансової звітності.

34 директива ЄС була прийнята на території Європейського Союзу для того, щоб забезпечити правову основу для єдиної компанії та консолідованих звітів для підприємств, розташованих у Європейському Союзі (ЄС). Тобто, її основна мета полягає в тому, щоб уніфікувати правила ведення бухгалтерського обліку на території союзу. Пізніше такою була прийнята Директива 15/ЄС, яка по-суті доповнювала попередню та врегульовувала ті питання, які не були вирішені раніше. Оскільки, Італія є європейською державою, то ця директива безпосередньо поширюється на території країни.

Переоцінка необоротних активів може зазвичай проводитись лише за рішеннями законодавчих органів. Необоротні активи і дебіторська заборгованість оцінюється в балансі за їх чистою вартістю. Слід зазначити, що в Італії витрати на дослідження і розробки, а також на рекламу, можуть списуватись відразу на поточні витрати і показані в активі балансу. Оцінка певних нематеріальних активів, таких як: гудвіл, торгові марки, можливі лише при продажі компанії. Для оцінки запасів використовується зазвичай найменша з існуючих цін, або ціна покупки, або продажу. Для списання на виробництво дозволені всі існуючі загальноприйняті методи, такі як: ФІФО, ЛІФО, а також середньозваженої ціни.

Важливу роль в бухгалтерській практиці має також створення резервів під безнадійні борги. В Італії дозволяється щорічно вносити на даний резерв близько 0,5% від загального обсягу дебіторської заборгованості до досягнення останньою, не більше 5%. В свою чергу, безнадійний борг може підлягати списанню в умовах даного резерву. Слід зазначити, що цивільне законодавство Італії дозволяє будь-яким способом перераховувати статті, що представлені в іноземній валюті в національну, але для цілей оподаткування всі підприємства

зобов'язуються користуватись курсом, що сформувався на кінець існуючого фінансового року. В свою чергу негативні курсові різниці віднімаються з оподаткованого прибутку [4;5;6].

Діюча ставка податку на прибуток в Італії становить близько 37%, вона також може бути знижена до 27%, якщо сама компанія не вдається до позик, а фінансується з власних коштів. Всі компанії також зобов'язані сплачувати місцевий податок, який становить в межах 4,25% від величини доданої вартості за вирахуванням витрат на оплату праці [4;5;6].

В бухгалтерському обліку Італії підвищенню інтересу до отримання правдивої і точної інформації з боку зовнішніх користувачів сприяють приватизаційні процеси, які йдуть в найбільших італійських концернах, а з іншого боку формуються регіональні біржі, на яких ведеться торгівля акціями середніх за величиною комерційних підприємств. Також при цьому збільшується число акціонерів, що зацікавлені в отриманні повної і об'єктивної інформації про власні підприємства, що вже в найближчий час призводять до найбільш істотних змін в італійському бухгалтерському обліку.

Отже, основним джерелом регулювання бухгалтерського обліку в Італії – лише законодавчий орган. В Італії регулювання має консервативний характер і тісний зв'язок з податковим законодавством. В Італії помітна роль професіоналів – лідерів бухгалтерської справи, які мають можливість виступати в ролі урядових радників і, тим самим, впливати на відповідні рішення. Проте цей вплив є обмеженим.

Список використаних джерел:

1. Руй Чен. International accounting standards. 2009. URL: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/21019/1/gupea_2077_21019_1.pdf.
2. Матеріали офіційного сайту Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Костюченко В.М. Аналіз факторів впливу на розвиток систем бухгалтерського обліку країн ЄС. /Бухгалтерський облік, аналіз та аудит в епоху глобальних змін: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції: Київ, 23 жовтня 2009 р. – К.: КНЕУ, ФПБАУ, 2009. – 582 с.
4. Global Finance and Accounting Outsourcing Industry. 2021. URL: <https://www.reportlinker.com/p05817904/>
5. Global-Finance-And-Accounting-Outsourcing-Industry.html URL: <https://www.reportlinker.com/p05817904/Global-Finance-And-Accounting-Outsourcing-Industry.html>
6. Матеріали офіційного сайту статистики Італії. URL: <https://www.istat.it/>

ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В КАНАДІ

Мошковська О. А., д-р екон. наук, професор, Доброштан М. О., здобувач вищої освіти, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

На сьогоднішній день Канада – це країна, де економіка глибоко інтегрована в світову економіку, а бухгалтерський облік відповідає міжнародним стандартам фінансового звітування.